

(ตำนาน)

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๖๐๑/๖๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ทำเนียบวังหน้า กรุงเทพฯ ๑๐๑๒๐๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๔

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามมาตรา ๕ และมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง (๑) หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๗๑๐/๒๐๑๓๑

ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๓ หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๑๐/๑๘๘๘
ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๑๐/๑๓๖๔๗
ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๒๕ หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๑๐/๒๐๐๖๘
ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๒๕ หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๑๑/๑๐๒๗๑
ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๐ หนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๗๑๑/๕๓๒๖
ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๒ หนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๗๑๑/๑๑๔๘๕

(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๑/๘๕๐
ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๒๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามมาตรา ๕ และมาตรา ๑๒
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (การนำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของ
แผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันไปให้เอกชนใช้ประโยชน์ชั่วคราว)

ตามหนังสือของกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง (๑) กระทรวงมหาดไทย
ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ทบทวนความเห็น
ของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ กรณีปัญหาการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๒
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย

คณะที่ ๔) ได้ให้ความเห็นว่าการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๒ เพื่อนำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันไปให้เอกชนใช้ในระยะเวลานานจำกัดนั้นจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่จะดำเนินการถอนสภาพเสียก่อนตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และกระทรวงมหาดไทยได้ขอหารือเพิ่มเติมว่า ข้อ ๕ (๒) ของคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๓๒๙/๒๕๒๓ ซึ่งออกตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยมีการอนุญาตให้เอกชนเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จะเป็นการขัดต่อกฎหมายด้วยหรือไม่ ในการพิจารณาเรื่องนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือที่อ้างถึง (๒) ขอให้กระทรวงมหาดไทยจัดส่งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ดังความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า สำหรับที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันนั้นเป็นที่ดินที่มีกฎหมายคุ้มครองไว้เป็นพิเศษ การใช้และการจัดการจะต้องมุ่งรักษาไว้ซึ่งประโยชน์ร่วมกันของประชาชนตามวัตถุประสงค์ที่จัดให้มีที่ดินดังกล่าวเป็นสำคัญ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ถึงกับเป็นการผูกมัดมิให้มีการจัดการที่จะทำให้เกิดประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและสังคมเสียทีเดียว การให้เอกชนเข้าใช้ประโยชน์ในระยะเวลาที่ไม่ยาวนานและเป็นการสอดคล้องหรือไม่ขัดขวางต่อการที่พลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันจึงสามารถกระทำได้ ส่วนการให้เข้าใช้ประโยชน์ในลักษณะเช่นใด และในระยะเวลายาวเพียงใดจึงจะถูกต้องตามหลักกฎหมาย ย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่จะต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป สำหรับคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๓๒๙/๒๕๒๓ ที่หารือเพิ่มเติมมาอีกกรณีหนึ่งเกี่ยวกับอำนาจการอนุญาตตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินนั้น ก็อยู่ในบังคับแห่งหลักกฎหมายอย่างเดียวกัน แต่โดยที่อำนาจอนุญาตตามมาตรา ๘ เป็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในขณะที่อำนาจอนุญาตตามมาตรา ๑๒ เป็นของรัฐมนตรี การอนุญาตตามมาตรา ๘ โดยความมุ่งหมายของกฎหมายจึงย่อมใช้กับกรณีอันเป็นเรื่องเล็กน้อย และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๒ นั้นด้วย

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาร่วมหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) เป็นผู้ชี้แจง

ข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยัง
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ)

วัฒนา รัตนวิจิตร
(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร. ๒๒๒๐๒๐๖-๕

(เวียนตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๑๒/ว ๑๖๕๖๐ สว. ๓๑ ก.ค. ๓๔)